

де K_1 – базовий рівень ієрархії конкурентоспроможності; $x_1^1; x_2^1 \dots x_m^1$ – фактори формування першого рівня ієрархії конкурентоспроможності; $x_1^i; x_2^i \dots x_m^i$ – фактори формування i -рівня ієрархії конкурентоспроможності, K_i – проміжний рівень ієрархії конкурентоспроможності; K_{i-1} – попередній рівень кожного послідуєчого рівня ієрархії конкурентоспроможності; K_n – вищий рівень ієрархії конкурентоспроможності; $x_1^n, x_2^n \dots x_m^n$ – фактори формування n -рівня ієрархії конкурентоспроможності.

Аналіз понятійного апарату конкурентоспроможності дозволив сформулювати ієрархію рівнів конкурентоспроможності суб'єктів ринку, тим самим підтвердивши багаторівневість та взаємозалежність визначеної економічної категорії. Надана ієрархія передбачає наступне: наявність та поточний стан використання ресурсів кожного нижчого суб'єкта конкуренції формує конкурентоспроможність вищого суб'єкта та має властивість нарощувати (скорочувати) його з кожним рівнем ієрархії. Необхідно відмітити, що за таких умов параметри оцінки рівня конкурентоспроможності нижчого рівня повинні входити як базові змінні в параметри оцінки вищого рівня.

ПРОБЛЕМИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Суконна Н.Г.

*Науковий керівник: Касатонova І.А., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

За даними деяких джерел важливим складовим елементом розвитку господарської діяльності підприємств є зовнішньоекономічна діяльність, яка збільшує конкурентоспроможність українських товарів в порівнянні з іноземними, збільшує експортний потенціал країни, залучає іноземні інвестиції та сприяє забезпеченню економічної стабільності України.

Зовнішньоекономічна діяльність (ЗЕД) – це окрема сфера господарської діяльності України, яка пов'язана з міжнародною діяльністю науково – технічних кооперацій, експорт та імпорт товарів, а також вихід підприємств на зовнішній ринок [1].

ЗЕД має велике значення для економіки України. Вона досі залишається основним напрямком політики держави, що створює засади для розвитку торгівлі та вигідного інвестиційного клімату.

Міністерство економіки України зазначає, що останнім часом розвиток зовнішньоекономічної діяльності України характеризується тенденціями спаду. Країна все дужче набуває рис сировинного придатку великих держав.

У сфері ЗЕД Україна має наступні проблеми:

- 1) суперечливість законодавства;
- 2) низька конкурентоспроможність товарів вітчизняного виробника в порівнянні з іноземним аналогічним товаром;

- 3) мінливість фінансової системи;
- 4) значний зовнішній борг;
- 5) значна зовнішня енергетична залежність;
- 6) нераціональна внутрішня структура;
- 7) політична та економічна нестабільність [2].

Зазначені проблеми були зумовлені низкою факторів, серед яких можна виділити наступні:

- 1) кваліфікація персоналу зайнятого в управлінні залишається низькою;
- 2) присутня воєнна ситуація призвела до гальмування розвитку економіки;
- 3) вітчизняні виробники виготовляють продукцію недостатньої якості [3].

Вище зазначені проблеми вимагають від держави здійснення певних змін та проведення радикальних, прогресивних, інноваційних заходів, які могли б дати змогу державі вийти на новий рівень розвитку економіки.

Передумовами розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні є:

- 1) бурхливий розвиток галузей національного виробництва;
- 2) суспільний розподіл праці;
- 3) інтеграція національної економіки у світове господарство;
- 4) можливість одержання великої рентабельності на міжнародному господарському рівні [4].

Важливо зазначити, що ключовою перспективою розвитку ЗЕД є створення поглибленої зони вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом, що стане передумовою для створення спільного економічного простору.

Отже, для розв'язання проблем необхідне значне вкладення капіталу та впровадження інноваційних розробок у підприємства та ведучі галузі промисловості. А подальший розвиток економіки передбачає обрання економічної стратегії, яка буде направлена на розвиток зовнішньоекономічної діяльності підприємств, орієнтованих на експорт товарів.

Література:

1. Основні проблеми зовнішньоекономічної діяльності в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://vuzlit.ru/544469/osnovni_problemi_zovnishnoekonomichnoyi_diyalnosti_ukrayini.

2. Тенденції розвитку зовнішньої торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=354d699d-4648-4112-a81a-919a80555fb7&tag=TendentsiiRozvitkuZovnishnoiTorgivliUkraini>.

3. Проблеми підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємств України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/14_NPRT_2010/Economics/66128.doc.htm.

4. Проблеми та перспективи розвитку зовнішньоекономічної діяльності України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://globalnauka.com/naukova_ukraina/2490.html.